

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA MINISTARSTVA ZA ZAJEDNICE I POVRATAK ZA 2023. GODINU

Priština, Juni 2024

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Revizorskog Izveštaja

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva za zajednice i povratak za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva za zajednice i povratak (MZP), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja navedenih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji Ministarstva za zajednice i povratak, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

- B1 Vrednost kapitalne imovine prikazane u GFI je precenjena za 775,419€ kao rezultat neprenošenja imovine na dotične opštine;
- A1 MZP je platio troškove u iznosu od 214,750€ u neadekvatnoj ekonomskoj kategoriji;
- B2 Tokom 2022. godine MZP je izvršilo isplate u iznosu od 108,799€ za 20 zaposlenih za koje nema dokaza o kontinuitetu rada;

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih

organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Ministarstva za zajednice i povratak bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Generalni sekretar odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Generalni sekretar odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Ministar Ministarstva za zajednice i povratak je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Ministarstva za zajednice i povratak.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment Ministarstva za zajednice i povratak je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva za zajednice i povratak u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Ministarstva za zajednice i povratak sa svim primenljivim politikama Ministarstva za zajednice i povratak, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih

pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.

- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Ministarstva za zajednice i povratak.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka.

Oblasti koje zahtevaju veći fokus odnose se na neadekvatnu klasifikaciju troškova, plaćanje službenika po Briselskom sporazumu u nedostatku dokaza za putovanje na posao. S druge strane, nedostaci u vezi sa upravljanjem registrom imovine uticali su na njihovo prećenjivanje. Takođe, potrebno je fokusiranje na rješavanje slučajeva neusklađenosti u vezi sa kašnjenjem u realizaciji projekta izgradnje kuća, kao i nedostacima koji su pratili proces popisa imovine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa pet (5) preporuka, od kojih je jedna (1) preporuka nova, dok se četiri (4) ponavljaju.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje B1 - Precenjenost osnovnih sredstava

Nalaz

Član 12 Uredbe MF br. 02/2013 O upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama definiše način registracije, kategorizacije i prenosa svojine u slučaju kupovine ili izgradnje imovine putem sufinansiranja. Dalje, članom 13. Ove uredbe propisano je da „Sve transakcije nastale prilikom kupovine ili izgradnje nefinansijske imovine za druge budžetske organizacije moraju biti upisane u registre finansijske organizacije u sledećoj investicionoj kategoriji. U trenutku kada se ne-finansijska sredstva finansijska sredstva nakon svih pravila i procedura isporuke, budžetska organizacija će zatvoriti sledeće investicije. Dalje, prema članu 6.1, svaka budžetska organizacija mora da kreira i ažurira registar nefinansijske imovine pod svojim upravljanjem, štaviše, član 22. ovog zakona uredbom se definiše metod amortizacije sredstva, stopa i obračun na osnovu prirode sredstva.

Prikazana vrednost kapitalne i nekapitalne imovine u GFI je precenjena za 775,419€. usled neprenošenja imovine korisniku i nepravedne kategorizacije.

Problemi koji su uticali na ovu situaciju su prikazani na sledeći način:

- Za projekat „Izgradnja sistema za prečišćavanje zagađenih voda u naseljima Gazivode i Velibreg“ jedna (1) testirana transakcija u iznosu od 417,236€ nalazi se u registru Ministarstva klasifikovana kao sledeća investicija dok je tehnički prijem projekat je urađen 04.11.2022.godine. Nije bilo prenosa na korisnika, u kom slučaju su registri precenjeni za isti iznos;
- Za projekat „Izgradnja sportske sale“ u selu Biti-e-Šerpce - Opština Štrpce, tri (3) testirane transakcije u ukupnoj vrednosti od 155,318€ su klasifikovane kao buduća investicija, dok je tehnički prijem projekat je urađen 23.10.2023.godine. Nije bilo prenosa na korisnika, u kom slučaju su registri precenjeni za isti iznos;
- Za projekat „Izgradnja sale kod crkve Svetog Nikole“ u selu Banjske – Opština Vučitrna, dve (2) testirane transakcije u vrednosti od 48.691€ su klasifikovane kao buduća investicija, dok je tehnički prijem projekta napravljeno je 31.08.2023.godine. Nije

bilo prenosa na korisnika, u kom slučaju su registri precenjeni za isti iznos;

- Za projekat renoviranja kuće Marije Novaković dve (2) testirane transakcije u vrednosti od 4,175€ su klasifikovane kao sledeća investicija, dok je tehnički prijem projekta izvršen 06.05.2022.godine. Nije bilo prenosa na korisnika, u kom slučaju su registri precenjeni za isti iznos;
- Za projekat „Podrška održivim rešenjima za stanovnike kolektivnih centara na Kosovu“, dve (2) testirane transakcije u iznosu od 149,999€ su registrovane kao imovina u ISUFK. Uplate su se odnosile na plaćanje zakupnine i tehničku podršku. Shodno tome, imovinski registar je precenjen za ovu vrednost.

Precenjivanje imovinskih registara i uočeni nedostaci su rezultat nepažnje i lošeg funkcionisanja unutrašnjih kontrola u ovoj oblasti.

Uticaj

Neprenos vlasništva nad imovinom na opštine korisnice, kao i registracija imovine koja ne ispunjava kriterijume za kapitalizaciju, utiče na nepravedno prikazivanje i precenjivanje vrednosti imovine u GFIS.

Preporuka B1

Ministar mora da obezbedi da se preduzmu odgovarajuće mere kako bi se obezbedio potpuni prenos vlasništva nad imovinom na opštine i da istovremeno ažurira registar imovine tako što će ukloniti sledeće investicije koje već pripadaju drugim korisnicima, takođe ukloniti iz registara imovine, operativne troškove tako da je imovina prikazana ispravno i tačno u GFI-u 2023. Štaviše, obezbediti da se primeni odgovarajuća analiza registra imovine, tako da bilans prenet u sledeću godinu daje tačne informacije.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje A1 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz

Prema članu 18 tačka 3 Finansijskog pravila br. 01/2013 rashodi moraju biti ostvareni i evidentirani odgovarajućim šiframa, utvrđenim računovodstvenim planom. Takođe, član 11 Administrativnog uputstva (AU) 19/2009 o planu računovodstva zahteva od glavnog administrativnog službenika i glavnog finansijskog službenika da obezbede da su sve transakcije registrovane u ISUFK u skladu sa

strukturuom računovodstvenog plana i klasifikacijama definisanim od strane ovaj AU.

Ministarstvo je tokom 2023. godine izvršilo troškove u iznosu od 214,750€ iz kategorije kapitalnih investicija za nabavku građevinskog materijala za pojedinačne korisnike, dok su ovi rashodi po prirodi spadali u kategoriju subvencija i transfera.

Na pogrešnu klasifikaciju uticalo je neadekvatno budžetiranje troškova.

Uticaj

Isplate iz neadekvatnih kodova rashoda uticale su na precenjivanje kapitalnih investicija i potcenjivanje subvencija, posledično na netačno i nepravedno prikazivanje rashoda u GFI.

Preporuke A1

Ministar mora obezbediti preduzimanje potrebnih postupka od strane odgovornih službenika kako bi se plaćanje i evidentiranje troškova izvršilo prema odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo fer izveštavanje u GFI u skladu sa računovodstvenim planom.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje B2 - Naknada zaposlenih bez punog prisustva na radu

Nalaz

Članom 9 Uredbe (VRK) br. 07/2022 o radnom vremenu i odmorima službenika, definisano je da su „Svaki javni službenik je dužan da se evidentira u knjizi prisustva na poslu ili u elektronskom registru, u zavisnosti od koje institucija koristi.“

Odlukom br. 06/39 od 22.07.2015.godine, ministarstvo je bilo u obavezi da sistematizuje 20 zaposlenih u srpskoj zajednici kako bi ih integrisalo u sistem Republike Kosovo. Ovi zaposleni nikada nisu radili za MZP od kada su potpisani njihovi akti o imenovanju. Shodno tome, prema potvrdama nadležnih, nije bilo dokaza o kontinuitetu u radu za isti. Troškovi za 2023 godinu za ovu kategoriju su bili 108,799€.

Ovaj fenomen je i dalje prisutan tokom godina iako je kontinuirano izveštavan u našim revizorskim izveštajima. Ministarstvo još nije uspeo da preduzme konkretne mere u sistematizaciji, angažovanju i praćenju

ove kategorije zaposlenih.

Uticaj

Isplate zaposlenih u nedostatku dokaza o kontinuitetu u radu i u nedostatku posvećenosti vršenju službene dužnosti, smatraju se neredovnim isplatama i štete budžetu ministarstva.

Preporuke B2

Ministar mora da analizira nastalu situaciju, starajući se da se procene sve mogućnosti za pronalaženje rešenja i preduzmu radnje koje su u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.2 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.2.1 Kapitalne investicije

\

Završni budžet za kapitalne investicije je bio 2,738,420€, od čega je utrošeno 1,147,880€. One se uglavnom odnose na finansijsku podršku za nabavku građevinskog materijala, izgradnju i renoviranje stambenih objekata za nevećinske zajednice, kao i transfere međunarodnim organizacijama za izgradnju i obnovu kuća za povratnike, kao i isplate za obeštećenje.

Pitanje B3 - Kašnjenja u realizaciji radova

Nalaz

Na osnovu ugovora za projekat „Izgradnja i obnova kuća za povratnike i ugrožene porodice u“ između MZP i EO, čiji je predmet izgradnja 150 kuća i 50 renoviranja objekata, obaveze i odgovornosti stranaka u vezi sa sprovođenjem ugovora. Ugovor je bio na 3 godine i istekao 22.10.2023. Posebni uslovi ugovora predviđaju da će izvođač podneti Program rada na usvajanje u roku od 45 dana prema dinamičkom planu koji je odredila KKA.

Za 2023. godinu planirana je izgradnja 50 kuća i renoviranje 50 kuća za povratnike i porodice u potrebi iz nevećinskih zajednica. Dok je tokom 2023. godine MZP podneo 30 zahteva za početak izgradnje kuće i jedan (1) zahtev za renoviranje kuće. Predviđeni rok za realizaciju ugovora istekao je bez završetka planiranih radova.

Iako je broj kuća za izgradnju i renoviranje bio znatno manji od ugovorenog, nijedna od ovih kuća nije završena, odnosno nije izvršen tehnički prijem.

Od 31 ugovorene kuće, samo jedanaest (11) kuća je bilo u završnoj fazi izgradnje ali nije završeno, još deset (10) kuća je bilo u fazi grube izgradnje, dok je za još deset (10) kuća zatraženo od MZP uopšte započeti izgradnju zbog kašnjenja početka radova od strane EO i roka za završetak ugovora.

Testiranjem pet (5) uzoraka utvrdili smo da radovi na izgradnji kuća ukupne vrednosti od 92,042€ nisu završeni u unapred određenom roku. Pozivajući se na izveštaj rukovodioca ugovora, kašnjenja su se kretala od

60 radnih dana do 97 radnih dana. Tokom terenskog ispitivanja (april 2024. godine) ove kuće još nisu bile završene.

Iako su na vreme menadžeri ugovora izvestili MZP da se implementacija projekta ne sprovodi prema dinamičkom planu, MZP nije raskinuo ugovor sa EO. Sa zakašnjenjem, MZP je uputio dve primedbe EO i u novembru 2023. doneo rešenje o oduzimanju obezbeđenja izvršenja, koje nije izvršeno nakon što je Privredni sud odredio privremenu meru obezbeđenja.

Ovo se desilo zbog nepravilnog planiranja projekata kao i nedostatka blagovremenih mera protiv EO.

Uticaj

Kašnjenja u završetku projekata utiču na to da MZP ne postigne definisane ciljeve i istovremeno može izazvati budžetske poteškoće za naredne godine.

Preporuke B3

Ministar mora da obezbedi realnije planiranje projekata, uzimajući za osnovu, između ostalog, okolnosti koje mogu uticati na njihovu realizaciju. Takođe, u slučajevima kada dođe do kašnjenja u realizaciji projekta, treba preduzeti preventivne postupke u skladu sa ugovorom i zakonom.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.2.2 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 1,769,717€, ne kapitalne imovine je 36,763€, a akcija 13,388€.

Pitanje B4 - Nedostaci u postupku popisa i neusaglašenost evidencije

Nalaz

Prema članu 18.1 Uredbe – br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, „Popis se vrši radi provere tačnosti, kvaliteta i fizičkog stanja nefinansijske imovine Član 17.2 predviđa da „Službenik za prijem/logistiku neće imaju pravo da budu jedan od članova Komisije za procenu nefinansijske imovine i Komisije za popis nefinansijske imovine; kao i da odlučuje o pitanjima u vezi sa

otuđenjem imovine.

U MZP je izvršen popis imovine za 2023. godinu, ali je u ovaj proces uključena samo imovina koju koriste službenici koji su se fizički nalazili u kancelarijama MZP. Procesom popisa nije obuhvaćena sva nefinancijska sredstva koja su u vlasništvu i pod kontrolom ministarstva. Štaviše, izveštaj o popisu nije usklađen sa opštim registrom imovine.

Ovo se desilo zbog nepreduzimanja dovoljnih mera u skladu sa zahtevima propisa koji se odnose na poslove popisne komisije.

Uticaj

Uočeni nedostaci ne sprečavaju upoređivanje rezultata i utiču na identifikaciju imovine koja nije u vlasništvu MZP-a i imovine koju treba ukloniti iz registra, omogućavajući da se registar ažurira tačnim i potpunim informacijama o imovini u posedu.

Preporuke B4

Ministar mora da obezbedi da komisija za popis imovine ima potpune informacije o svoj imovini u upotrebi i vlasništvu ministarstva, a nakon popisa mora da se uskladi sa registrom imovine radi ispravljanja eventualnih grešaka u registru imovine, kako bi prezentacija imovine u PFV-ima za 2024. bila tačna.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

3 Rezime informacija za planiranje i sprovođenje budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Përshkrimi	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Izvori fondova	4,393,340	7,419,142	5,479,908	2,871,886	4,101,464
Grant Vlade – Budžet	4,393,340	7,419,142	5,479,908	2,871,886	4,101,464
Spoljne donacije	0	0	0	0	0

Završni budžet u poređenju sa početnim budžetom je povećan za 3,025,802€ ili oko 69%. Ova promena je rezultat povećanja budžeta za subvencije i transfere odlukom Vlade.

MZP je u 2023. godini utrošila 5,479,925€ ili oko 74% završnog budžeta, sa nižim učinkom u odnosu na 2022. godinu gde je ostvarivanje budžeta bila 86%.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	4,393,340	7,419,142	5,479,908	2,871,886	4,101,464
Plate i Dnevnice	802,823	828,625	828,625	700,827	726,367
Roba i Usluge	273,517	273,517	222,503	201,869	230,858
Komunalije	17,000	17,000	4,089	3,940	4,160
Subvencije i Transferi	300,000	3,561,580	3,276,810	62,924	73,329
Kapitalne Investicije	3,000,000	2,738,420	1,147,880	1,902,326	3,066,749

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

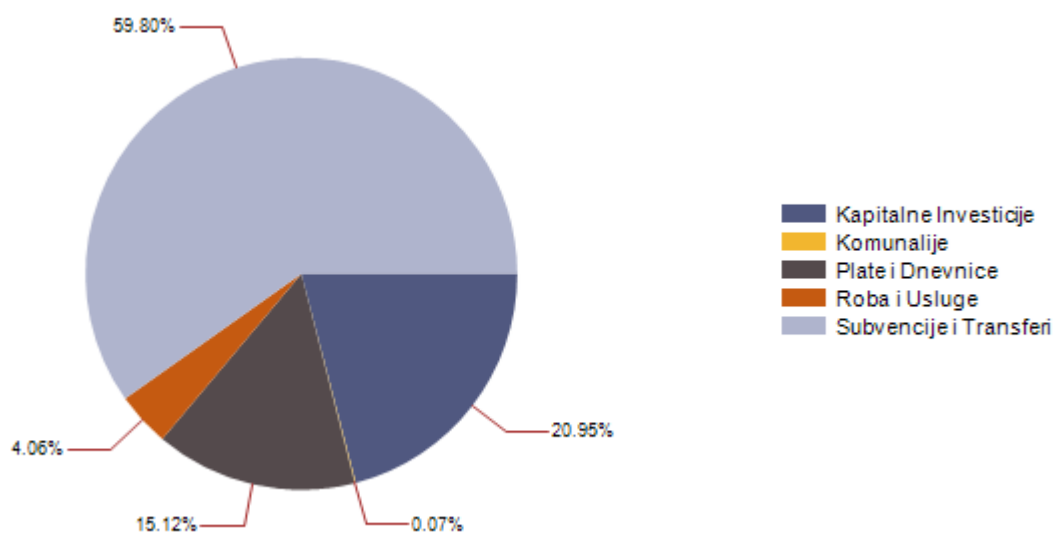
Završni budžet u odnosu na početni budžet u kategoriji plata i dnevnica je odlukom Vlade povećan za 26,000€. Konačni budžet je utrošen 100%. Na ovo ostvarenje uticalo je usvajanje Zakona o platama.

Završni budžet za robe i usluge je ostvaren oko 78% dok za ovu kategoriju nije bilo kretanja budžeta tokom godine;

Završni budžet za opštinske troškove do kraja godine je ostvaren oko 24%. Niska potrošnja u ovoj kategoriji je rezultat plaćanja komunalija od strane MALS-a.

Konačni budžet za subvencije i transfere u odnosu na budžet povećan je odlukom Vlade u iznosu od 3,000.000€ za meru 1.9 podrške zapošljavanju lica iz nevećinskih zajednica Paketa za ekonomski preporod. Ostvarivanje budžeta na kraju godine bila je oko 92%. Takođe, odlukom Vlade, iznos od 261,580€ je prebačen u kategoriju subvencija i transfera iz sredstava ušteđenih Projektima Zajednice. Što se tiče mere 1.9, iz kategorije subvencija i transfera do kraja godine utrošena su sredstva u iznosu od 2,989.861€.

Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet je odlukom Vlade za budžetske uštede smanjen za 261,580€ ili oko 9%. Ostvarivanje završnog budžeta za ovu kategoriju iznosila je 42%. Niska potrošnja u ovoj kategoriji je rezultat nesprovođenja plana za izgradnju i renoviranje kuća za nevećinske zajednice.

Prihodi prema projekcijama Ministarstva finansija bili su u iznosu od 1869€. MZP nema redovna primanja. Dok su priznanja iz 2023. godine bila vezana za konfiskaciju obezbeđenja izvršenja od strane EO.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Prijemi	2022 Prijemi	2021 Prijemi
Ukupno prihodi	1,869	1,869	11,645		2,778
Neporeski prihodi	1,869	1,869	11,645		
Ostali prihodi	0	0			2,778

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije za GFI za 2022. godinu MZP je rezultirao sa osam (8) preporuka. MZP je pripremio Akcioni plan koji predstavlja način na koji će sprovesti date preporuke. Takođe, MZP je dostavio izveštaj o napretku u sprovođenju datih preporuka.

Do kraja naše revizije 2023. godine, četiri (4) preporuke su sprovedene, četiri (4) nisu sprovedene, kao što je prikazano na grafikonu 2 ispod. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one adresirane, pogledajte Tabelu 3 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

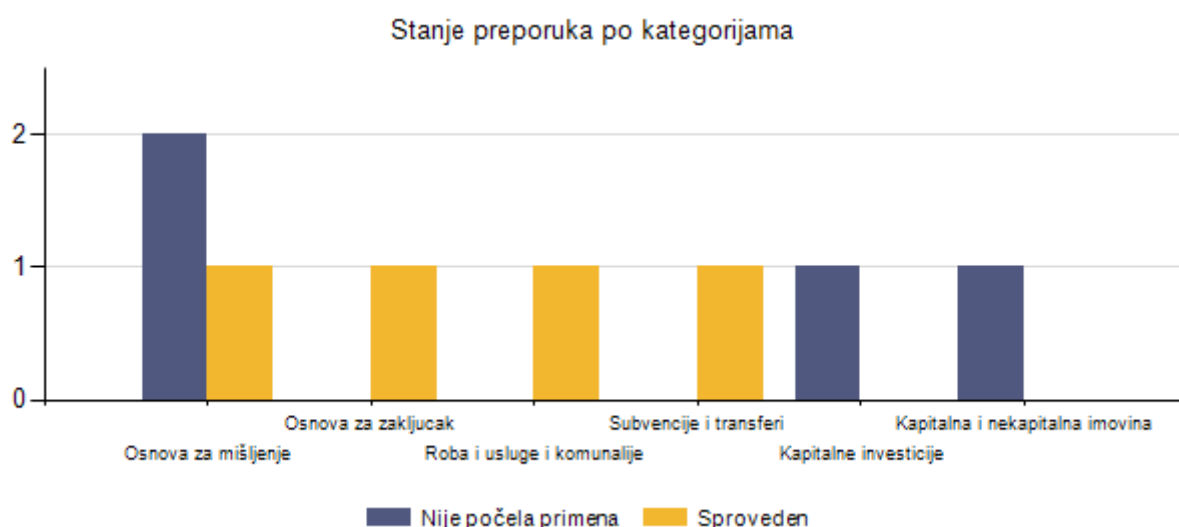

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br	Oblast revizije	Preporuke u 2022 godini	Preduzeti postupci	Status
1.	Osnova za mišljenje	Ministar mora da obezbedi da se preduzmu odgovarajuće mere kako bi se obezbedio potpuni prenos vlasništva nad imovinom na opštine i da istovremeno ažurira registar imovine tako što će ukloniti sledeće investicije koje već pripadaju drugim korisnicima, takođe ukloniti iz registra imovine, operativne troškove tako da je imovina	Uočili smo nove slučajeve ne prenosa imovine tokom 2023. godine.	Sprovođenje nije započelo

		prikazana ispravno i tačno u GFI-u 2023. Štaviše, obezbediti da se primeni odgovarajuća analiza registra imovine, tako da bilans prenet u sledeću godinu daje tačne informacije.		
2.	Osnova za mišljenje	Ministar je dužan da preduzme sve postupke radi obezbeđenja uslova za rad i redovnog kontinuiteta u radu ovih službenika, vršeći kontinuirano praćenje u skladu sa zakonskim aktima.	I tokom tekuće godine situacija je ista.	Sprovođenje nije započelo
3.	Osnova za mišljenje	Ministar mora preko finansijskog menadžera da obezbedi da mesečno izveštavanje o neplaćenim računima prikazuje njihov tačan status kako bi se otkrila tačna vrednost obaveza u GFI.	Preporuka je uzeta u obzir i tokom tekuće godine izveštaj nije prosleđen sa nepravilnostima.	Sprovedena
4.	Osnova za mišljenje	Ministar je dužan da preko odgovornih lica obezbedi da komisija za ocenjivanje izvrši ocenu u punoj saglasnosti sa zahtevima koji proizilaze iz zakonskih akata na snazi.	Tokom revizije tekuće godine nije bilo takvih slučajeva.	Sprovedena
5.	Robe i usluge i komunalije	Ministar mora da obezbedi da se korišćenje službenih vozila ministarstva vrši na osnovu odluke Vlade. Za posebne slučajeve, ministar mora da uputi Vladi razuman zahtev za davanje saglasnosti za korišćenje vozila van redovnog radnog vremena. Takođe, da imaju potpune informacije u vezi sa njihovom upotrebom u službene svrhe.	Perkthimi Vlada je 22.11.2023. godine donijela odluku o izmjeni i dopuni Odluke Vlade o korišćenju službenih automobila.	Sprovedena
6.	Subvencije i transferi	Ministar mora da obezbedi da službenici za praćenje projekata finansiranih iz subvencija i transfera imaju dovoljno znanja za njihovo praćenje tako što će obezbediti finansijsko i narativno izveštavanje o troškovima korisnika.	Tokom revizije tekuće godine nije bilo takvih slučajeva.	Sprovedena

7.	Kapitalne investicije	Ministar mora da obezbedi realnije planiranje projekata, uzimajući za osnovu, između ostalog, okolnosti koje mogu uticati na njihovu realizaciju. Takođe, preko nadležnih rukovodilaca obezbediti odgovarajući nadzor tokom njihovog sprovođenja.	Kašnjenja u realizaciji projekata uočena su i tokom revizije tekuće godine.	Sprovođenje nije započelo. Projekti prošle godine su završeni.
8.	Imovina	Ministar mora da obezbedi da se nakon popisa izvrši usaglašavanje sa registrom imovine radi ispravljanja eventualnih grešaka u registru imovine, kako bi prikaz imovine u GFI 2023. bio tačan.	Izazovi u vezi sa popisom i usklađivanjem imovinskih registara pratili su ministarstvo i ove godine.	Sprovođenje nije započelo

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Zukë Zuka, Pomoćnica Generalne Revizorke

Mjellma Dibra, Direktorka revizije

Neslihane Mati, Vođa tima

Fatbardha Jashari, Član tima

Valbona Tolaj, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

Republika e Kosovës
Република Косово / Republic of Kosovo
Qeveria / Влада / Government
Ministria për Komunitete dhe Kthim / Министарство за заједнице и
повратак / Ministry of Communities and Return

POTVRDNO PISMO

O saglasnosti sa nalazima Generalnog Revizora na Izveštaju revizije za 2023 godinu kao i za
sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije:

Poštovani,

Preko ovog psima, potvrđujem da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Finansijskih Izveštaja **Ministarstva za Zajednice i Povratak** za godinu završno sa 31 decembrom 2023 (u daljem tekstu "Izveštaj");
- slažem se sa nalazima i preporukama i nemam neki komentar u vezi sa sadržajem izveštaja (ovu tačku prilagođava entitet);
- u roku od 30 dana od prijema Završnog izveštaja, dostaviti akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove i osoblje koje je odgovorno za njihovo sprovođenje.

g. Nenad Rasic

Ministar ministarstva za zajednice i povratak,

Datum: 05.jun.2024.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁸ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši radi procene usklađenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa nadležnim organima⁹, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su

finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije.

Modifikovana mišljenja mogu biti.

- Kvalifikovane,
- Protivne, il
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja

- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.